

Odgovori

1. ||
  - a) majordom;
  - b) Merovinzi/dinastija Merovinga;
  - c) stjecanje kraljevskog naslova ili svrgavanje Merovinga ili postati franački kralj
(M 16 / A 13 / ŠK 8-9 / P 21-22)

2. ||
  - a) želja za samostalnošću/ neovisnošću/ želja za oslobađanje od franačke vlasti/nezadovoljstvo franačkom upravom;
  - b) npr. sukob s Bornom kao franačkim saveznikom / nastavak rata s Franačkom;
  - c) npr. sve varijante odgovora koje pokazuju da je Panonska Hrvatska ostala pod franačkom vlašću
(M 25 / A 39 / ŠK 26 / P 25)

3. || a) Odgovor: **D** (M 18 / A 17 / ŠK 10 / P 22)
b) Rimsko Carstvo/Sveto Rimsko Carstvo / Sveto Rimsko Carstvo Njemačke Narodnosti/Sveto Rimsko Carstvo Njemačkog Naroda (M 43 / A 21 / ŠK 12-13, 98 / P 39, 41)

4. ||

Odgovor: **B**
(M 26-28 / A 38-39, 41, 45-48 / ŠK djelomično 26-28 / P 25-28)

5. ||
  - a) Banimir;
  - b) sve varijante koje uključuju oslobađanje od franačkog i bizantskog utjecaja i povratak utjecaja rimske kurije tj. Papinstva
Ako je odgovor samo oslobađanje od franačkog utjecaja – jedan bod, ako je odgovor oslobađanje od bizantskog i franačkog utjecaja – dva boda, ako je odgovor oslobađanje od franačkog i bizantskog utjecaja i povratak utjecaja rimske kurije tj. Papinstva – tri boda
(M 28-29 / A 48-49 / ŠK 28 / P 28)

6. || integracija ili povezivanje dalmatinskih gradova i zaleđa ili sve varijante koje to sugeriraju
(M 28 / A posredno 51 / ŠK 28 / P 28)
  - a) || Karantanija ili Franačka ili Sveto Rimsko Carstvo - 1 bod
Bugarska ili Bugarsko Carstvo - 1 bod, oba točna podatka 2 boda

b) Petar Krešimir IV. – 1 bod
(M 30, 32 / A 53, posredno 74 / ŠK 31, nema / P 29, nema)

7. ||

- a) sve varijante koje uključuju: Svetoslav Suronja, Gojislav, Krešimir III. tj. sinovi Stjepana Držislava u borbi za prijestolje, mletački dužd (Petar Orseolo)
(navođenje imena sinova ili samo sinovi Stjepana Držislava 1 bod; navođenje mletačkog dužda 1 bod = oba podatka 2 boda)
(M 31-32/ A 58 / ŠK 32 / P 32)
- b) sve varijante koje uključuju gubitak Dalmacije / istočne jadranske obale ili ponovnu bizantsku/mletačku kontrolu Dalmacije tj. dalmatinskih gradova ili da Venecija prestaje plaćati danak tj. tribut hrvatskim vladarima
(navod gubitka teritorija 1 bod; pobliže definiranje teritorija 2 boda)
(M 31-32/ A 58 / ŠK 32 / P 32)

8. ||

bizantski običaj ležanja pred vladarom tj. proskineza, franački oblik krune, franačka odjeća
(bilo što od navedenih franačkih obilježja 1 bod, a proskineza 1 bod, ukupno 2)
(M vrlo posredno 33 / A 41 / ŠK vrlo posredno 47 / P 35)

9. ||

Odgovori: **B, E, F** (1 točan 1 bod, 2 točna 2 boda, tri točna 3 boda)
(M 224 / A 75 / ŠK 18-19 / P uglavnom nema – samo djelomično 16)

10. || Odgovori: **D i F** (1 točan 1 bod, 2 točna 2 boda)

(M 14 / A 13 / ŠK 8 / P djelomično 18)

11. ||

Odgovori: **C i E** (1 točan 1 bod, 2 točna 2 boda)
(M 27-28 / A 45-46 / ŠK 27 / P 27)

12. || Slavenko bogoslužje je prva posljedica, a uporaba glagoljskog pisma je druga posljedica. Može biti navedeno kao odgovor slavenko bogoslužje i glagoljica.

(samo jedno od navedenog 1 bod, obje posljedice 2 boda)
(M 31 i 32 / A 74 i 75 / ŠK djelomično 30 / P djelomično 36)

13. ||

Odgovor: **A**

(M 240 i posredno karta 177/ A 77 / ŠK vrlo posredno 63 / P 176 i 178)

14. ||

Odgovor mora uključivati dvije od ponuđenih varijanti odgovora:

- benediktinci žive daleko od gradova, a franjevci više u gradu
- benediktinci unaprjeđuju poljoprivredu i obrt, a franjevci se bave karitativnim radom
- benediktinci grade putove između svojih samostana, a franjevci putuju zalažući se za mir i zajedništvo u duhu evanđelja
- benediktinci razvijaju svoje bolnice, a franjevci se brinu za nemoćne i potrebite posvuda
- benediktinci žive od svog rada, a franjevci su prosjački red i žive od milodara
- benediktince se bave prepisivanjem knjiga, imaju ključnu ulogu u očuvanju antičkih znanja i - razvitku pismenosti te školstva, dok franjevci propovijedaju i obrazuju široke slojeve suzbijajući krivovjerja

(jedna razlika između benediktinaca i franjevac 1 bod; dvije razlike 2 boda)

(M 63, 204-205, 225-227 / A 79, 222, 225 / ŠK 62, 80, 82, 87, 136, 143 / P 148, 176, 247-248)

15. ||

- a) ikonoklastičku ili ikonoklazam
- b) Bizant ili Bizantsko Carstvo
- c) brisanje ikone ili agresivnost prema ikoni ili uništavanje ikone ili oružje usmjereno prema ikoni
- d) Odgovor je NE. Argument jer ga uspoređuje s vojnicima koji su mučili Krista.

(1 bod ako je samo kratki odgovor, dva boda ako postoji i argumentacija)

(M 144-145 / A 66 / ŠK posredno 20 no pojam ikonoklazam se ne spominje / P 15-16)

16. ||

Prvi dio odgovora jest tolerantan, a objašnjenje svi odgovori koji uključuju dopuštanje ispovijedanja (druge) vjere uz plaćanje poreza tj. Harača (1 bod ako je samo kratki odgovor, dva boda ako postoji i argumentacija)

(M 156 / A /, / ŠK 51, 54 / P 139)

17. ||

Odgovor: **A**

(M 43-44 / A 68 / ŠK 44-45 / P 47-48)

18. ||

A) Prvi izvor opisuje vojnika kao osobu koja pri ulasku u borbu kao pješadija navaljuje na neprijatelja grupno noseći u rukama male štitove i koplja, a oklop nikada ne oblače. Neki nemaju ni košulje i ogrtača nego samo hlače navučene do ispod pojasa te tako stupaju u borbu s neprijateljima. Drugi izvor opisuje vojnika kao osobu obučenu u oklop, zaštićenu kacigom i svakovrsnim ratnim spravama. Odgovor na drugi dio pitanja:

- zato što je pristran
- zato što želi uvećati/uveličati uspjeh vlastite države/vojske vladara

Za ovaj odgovor koji mora biti cjelovit učenik dobiva dva boda, a za objašnjenje još dva boda.

B) iste visine, jaki, svi riđi; Odgovor: cjelovit odgovor nosi dva boda, jedan bod nije moguć
C) Bizant ili Bizantsko Carstvo ili Istočno Rimsko Carstvo, točan odgovor donosi jedan bod
(M 19 kontekst, A 26 kontekst, ŠK 15, 16 kontekst)

19. ||

Odgovor: **D i B**

(M 145 / A posredno 94-95 / ŠK jako malo i vrlo posredno 27, karta 41, 46 / P posredno 15, karta 18, 141) /jedan točan jedan bod, dva točna dva boda

20. ||

a) Odgovor: Prvi izvor 11. stoljeće, a drugi izvor 13. stoljeće

b) Odgovor: a, b i c (3 boda , jedan točan odgovor jedan bod)
(M 149-151 / A 81-83 / ŠK djelomično 54-55 / P 141-142 i 144)

21. ||

A) Židovi ili židovi

B) kape / šiljasti šeširi/ stožasta kapa

C) antijudaizam, antisemitizam, praznovjerje, predrasude, krivica za Kristovu smrt, vjerska nesnošljivost, politika pojedinih vladara i država koji su Židove smatrali neprijateljima i koristili kao „dežurne“ krivce za krize, ratove, širenje nemoralna, širenje zaraza, lihvarstvo
Jedan točan odgovor jedan bod, sva četiri odgovora točna četiri boda /ukupno četiri (odgovori pod C - bilo koji od navedenih uzroka nosi 1 bod, a dva 2 boda)
(M 157-159 / A /, ŠK 54, 76, 96, 107 / P 128, 137, 146)

22. ||

Odgovori: **B, C**

(1 točan – 1 bod; 2 točna – 2 boda)

(M 226-227 / A 222-223 / ŠK posredno 43-44 / P 148 i 225)

23. ||

Bilo koji odgovori koji uključuju podatke da su se muslimani podijelili na šijite i sunite. Naime Muhamed nije imao djece te je došlo do podjele između muslimana koji su smatrali da kalif treba biti izabran i onih koji su smatrali da kalif mora dolaziti iz krvne loze Muhamedove kćeri Fatime i zeta Alije.

Jedni (suniti) smatraju Muhameda božjim izabranikom, dok mu drugi pripisuju nadnaravne sposobnosti.

(2 bod – spominjanje šijita i sunita; 2 – boda uz prethodno navođenje tumačenje prelaska vlasti tj. dobivanja naslova kalifa; objašnjenje uz svaki pojam po jedan bod / sve je ukupno četiri boda
(M 154 / A 48, 93 / ŠK 42 / P 136-137)

Školsko natjecanje iz Povijesti
Školska godina 2020./2021.
Skupina: drugi razred
petak, 5. veljače 2021.

24. ||

a) 3, 1, 4, 2 (0 bodova netočni niz, 2 boda potpuno točni niz)

b) Odgovor: **B**

(M djelomično 151 / A djelomično 82 / ŠK 56 / P 146)